

Izveštaj Stejt departmenta o terorizmu za 2018.

KOSOVO:

Pregled: Kosovo je nastavilo da se bori protiv pretnji od terorizma preko bliske saradnje sa Sjedinjenim Američkim Državama. Kosovo je član Globalne koalicije za borbu protiv ISIL-a. Poznato je da je više od 400 muškaraca, žena i dece sa Kosova otišlo u Siriju i Irak kako bi se pridružili terorističkim grupama, od kojih je oko 70 umrlo. Procenjeno je da se 130 osoba vratilo na Kosovo dok je oko 200 ostalo u zoni sukoba. Vlada Kosova je u 2018. godini nastavila da sprovodi svoju sveobuhvatnu strategiju u borbi protiv nasilnog ekstremizma i ažurirala je svoj akcioni plan. Vlada je u 2018. odobrila svoju treću Strategiju za borbu protiv terorizma i prateći Akcioni plan za period 2018-2022.

Bezbednosna i politička situacija na severu Kosova nastavila je da ograničava sposobnost Vlade da vrši svoju vlast u tom regionu, iako je Vlada u oktobru 2017. godine uspešno integrisala srpske sudije, tužioce i osoblje u kosovske pravosudne institucije proširujući pravosudna ovlašćenja i pristup pravdi za građane. NATO kosovske snage (KFOR) i Misija vladavine prava Evropske unije nastavili su da rade sa Policijom Kosova na održavanju bezbednog i sigurnog okruženja i jačanju vladavine prava, između ostalog i na granicama.

Teroristički incidenti 2018: Na Kosovu u 2018. godini nije bilo izveštaja o terorističkim incidentima.

Zakonodavstvo, sprovođenje zakona i bezbednost granica: Kosovski zakonodavni okvir je dovoljno dobar za procesuiranje pojedinaca za koje se sumnja da su izvršili ili podržavali terorističke aktivnosti, ali postoje izazovi u primeni. Kosovski zvaničnici priznaju da postoji potreba da se poboljša međuagencijska saradnja.

Skupština Kosova je 23. novembra usvojila izmene i dopune Krivičnog zakona koje uključuju različite izmene za pomoć u borbi protiv terorizma i sprovođenje najnovijih regionalnih konvencija i protokola, uključujući Konvenciju Saveta Evrope iz 2017. o sprečavanju terorizma i Direktivu EU o suzbijanju terorizma.

Amandmani obuhvataju sve aspekte finansiranja terorizma, obuhvatajući i pojam kriptovaluta u okviru izmenjene definicije fondova jer predstavljaju digitalnu ili virtualnu valutu. Kosovo je uvelo dva nova zakona koji se odnose na teroriste koji krađu ili koriste identitet druge osobe ili koriste podatke o računu druge osobe i teroristima koji putuju na Kosovo ili van njega radi terorističkih aktivnosti. Ovo poslednje će omogućiti Kosovu da procesuiraju teroriste koji koriste Kosovo kao tranzitnu tačku i pomoći će stranim zemljama u potrazi za teroristima.

Vlada Kosova pojačala je svoje postojeće antiterorističke odredbe i odobrila je novu Strategiju za borbu protiv terorizma za period 2018-2022. Nova Strategija za borbu protiv terorizma pruža sveobuhvatan pristup u sprečavanju i borbi protiv terorizma i jedan je od

strateških prioriteta Vlade. Skupština je 30. marta usvojila Zakon o kritičnoj infrastrukturi čiji je cilj identifikacija, očuvanje i zaštita nacionalne i evropske kritične infrastrukture.

Organi za sprovođenje zakona pokazali su odgovarajući kapacitet u otkrivanju i sprečavanju nekoliko terorističkih zavera na Kosovu i u inostranstvu. Uprava za borbu protiv terorizma Policije Kosova koja je odgovorna za kontraterorističke istrage, povećala je svoje istraživačke kapacitete povećanjem broja osoblja i razvojem Jedinice za visokotehnološki terorizam. Državni sekretarijat SAD-a podržao je ove napore kroz Program antiterorističke pomoći.

Kosovska granična policija redovno je ažurirala svoju listu osoba koje se sumnjiče da su povezane sa terorizmom ili kriminalnim aktivnostima i u 2018. godini je pretraživanjem liste pronašla 33. Kosovo je posvećeno punoj primeni Rezolucije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 2396.

Uprava za borbu protiv terorizma Policije Kosova je u junu uhapsila pet osoba osumnjičenih za planiranje terorističkih napada na Kosovu i u zapadnoevropskim zemljama. Još jedna osoba kosovskog porekla uhapšena je istovremeno u Nemačkoj na osnovu međunarodnog naloga za hapšenje, a potom je izručena Kosovu. Jedinice Policije Kosova odgovorne za ove akcije dobile su značajnu pomoć u izgradnji kapaciteta od SAD-a.

U 2018. godini nastavljeni su suđenja i istrage protiv 29 osumnjičenih u devet slučajeva. Kosovski imami koji su ranije bili uhapšeni po optužbama za terorizam oslobođeni su. Kosovske vlasti uhapsile su još šest osoba pod optužbama koje se odnose na terorizam, a sudovi su izrekli 20 osuđujućih presuda zbog krivičnih dela povezanih sa terorizmom. Vlasti su podigle četiri nove optužnice zbog optužbi za terorizam u kojima je obuhvaćeno 11 osoba.

Osnovni sud u Prištini je 17. jula osudio sedam optuženih, a jednu osobu oslobodio optužbi za terorizam i naoružanje u vezi sa njihovom umešanošću kao pripadnika ISIS-a u sirijskom sukobu. Osuđenima je izrečena zatvorska kazna u trajanju od 28 meseci do četiri godine.

Osnovni sud u Prištini je 18. maja osudio osam optuženih zbog planiranja napada na izraelsku fudbalsku reprezentaciju u Albaniji i više drugih meta u novembru 2016. Zatvorske kazne su se kretale u rasponu od 18 meseci do 10 godina. Apelacioni sud je 17. septembra umanjio kazne za svakog od osuđenih.

Vlada Kosova nastavila je da pokazuje političku volju u rešavanju pretnji vezanih za terorizam putem primene zakona i bezbednosti na granici uz značajnu pomoć SAD-a u izgradnji kapaciteta. Iako su nacionalne institucije nastavile da jačaju svoje kapacitete, ograničeni resursi i iskustvo i dalje su ometali njihovu sposobnost da se efikasno uhvate u koštac sa slučajevima terorizma.

Sprečavanje finansiranja terorizma: Kosovska finansijska obaveštajna jedinica je članica Egmont Grupe finansijskih obaveštajnih jedinica.

Borba protiv nasilnog ekstremizma: Kosovska strategija za borbu protiv nasilnog ekstremizma i Akcioni plan predviđaju petogodišnju mapu puta za stavljanje pod kontrolu rastuće pretnje od nasilnog ekstremizma preko sveobuhvatnog vladinog pristupa

naglašavajući važnu ulogu lokalnih aktera i civilnog društva. Primena je bila nejednaka u vladinim ministarstvima, a izazovi su i dalje prisutni zbog nepostojanja kapaciteta i neodgovarajućih resursa. Vlada Kosova je u septembru ažurirala Akcioni plan za borbu protiv nasilnog ekstremizma dodavanjem nekoliko novih aktivnosti u oblasti reintegracije i rehabilitacije.

Ministarstvo pravde Kosova nastavilo je sa korigovanjem programa čiji je cilj unapređenje rada sa teroristima u zatvoru i određivanje okvira za rehabilitaciju i eventualnu reintegraciju osuđenih terorista. Ministarstvo unutrašnjih poslova je 23. maja najavilo osnivanje Sektora za prevenciju i reintegraciju. Cilj ovog sektora je da reintegriše pojedince koji su odslužili zatvorsku kaznu pod optužbama za terorizam, strane terorističke borbe i članove porodica.

Kosovska strategija za borbu protiv nasilnog ekstremizma uključuje pripremanje i promociju kontra-narativa radi delegitimizacije terorističkih poruka. Vlada Kosova je 2018. započela saradnju sa Centrom „Hedayah“ i Ambasdom u Prištini na izradi nacionalnih komunikacionih strategija u borbi protiv nasilnog ekstremizma.

Kosovske organizacije nastavile su zajedničke aktivnosti kroz državni mehanizam podrške preko Globalnog fonda za angažovanje zajednice i otpornost (GCERF), javno-privatnog globalnog fonda za podršku napora lokalnih inicijativa u borbi protiv nasilnog ekstremizma u zajednicama izloženim riziku.

Članovi Mreže jakih gradova su Uroševac, Đakovica, Gnjilane, Gračanica, Elez Han, Kačanik, Južna Mitrovica, Peć, Priština, Prizren, Vitina, Vučitrn i Zvečan.

Međunarodna i regionalna saradnja: Vlada Kosova je tesno saradivala sa Albanijom i Severnom Makedonijom kako bi podržala izgradnju sposobnosti u borbi protiv terorizma i u pogledu jačanja saradnje.